

f) Gerekli yatırımlar

III-TAKVİM

2001 yılı sonuna kadar, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Taslağının ve Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun Taslağının kanunlaşması hedeflenmektedir.

IV-FİNANSMAN

Uyumlaştırma çalışmalarında mevzuatın karşılıklı tercümesi için 15 000 EURO, firma ve tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla 50 000 EURO, piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından kurulacak test ve muayene merkezleri için 750 000 EURO mali desteğe ihtiyaç duyulmaktadır.

3.24.2 Sağlık

3.25. Adalet ve İçişleri

3.25.1 Genel

I- ÖNCELİK TANIMI

a) Mevcut Durum

1 Mayıs 1999 tarihinde yürürlüğe giren Amsterdam Antlaşması, Avrupa Birliği'nin özgürlük, güvenlik ve adalet alanlarında gelişmesini amaç edinmiştir ve bu amaç Topluluk Sütununda gerekli önlemlerin alınması ile gerçekleştirilecektir. Adalet ve İçişleri konusunda birçok madde 3. Sütundan 1. Sütuna aktarılmış ve 3. Sütunun niteliği değişikliğe uğramıştır. Bu yeni düzenleme sonrasında "Vize, İltica, Göç ve Kişilerin Serbest Dolaşımına İlişkin Diğer Politikalar" başlığını taşıyan IV. Bölüm, Roma Antlaşması'nın Amsterdam Antlaşması ile değiştirilmiş olan metnin 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67 ve 68. maddelerinden oluşmaktadır. Kişilerin serbest dolaşımı, dış sınırlarda kontrol, iltica ve üye olmayan ülke vatandaşlarının haklarının korunması ve adli konularda işbirliği konuları bu başlık kapsamında yer almaktadır.

Katılım sürecinde her bakanlık kendi sorumluluk alanı açısından Türk mevzuatının AB müktesebatına uyumlaştırılmasından sorumludur. Adalet Bakanlığının yanı sıra İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı da tarama Listesindeki diğer konu başlıklarından sorumlu olan kuruluşlardır. Adalet Bakanlığı'nın sorumluluğu cezaî ve hukukî konularda adli işbirliğini sağlamaktır.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Rüşvetle mücadele, kara paranın aklanması, suçtan elde edilen eşyanın aranması, zaptedilmesi ve müsadere edilmesi, organize suçlar ve terörle mücadele konularından hem Adalet Bakanlığı hem de İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının sorumlu olduklarını belirtmeliyiz. Aynı şekilde İçişleri Bakanlığı, ceza davalarında adli işbirliği alanında yer alan uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele konusunda asıl sorumlu kuruluştur. Adalet Bakanlığı bu konu ile ilgili bir suç işlendiğinde, suçun takibatı ve verilen cezanın uygulanması konusunda etkindir.

b) AB Müktesebatı

Amsterdam Antlaşması yürürlüğe girmeden önce AB'nin adalet ve içişleri müktesebatı, esas itibarıyla AB Antlaşmasının VI Başlığı altındaki “üçüncü dayanak” (third pillar) olarak gösterilen işbirliği çerçevesi içinde çıkarılan mevzuat ile AT Antlaşmasının bazı “birinci dayanak” (first pillar) hükümleri ve diğer mevzuattan oluşmaktadır.

AB'nin genişleme süreci açısından ayrı bir önem taşıyan adalet ve içişleri müktesebatı, konularına göre aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır :

- iltica
- dış sınırlar
- örgütlü suçlar, hile, dolandırıcılık ve yolsuzluk
- terör
- polis işbirliği
- gümrük işbirliği
- hukuk işlerinde adli işbirliği
- ceza işlerinde adli işbirliği
- AB Antlaşmasının VI Başlık hükümlerine göre faaliyetlere yapılacak mali destek
- İnsan haklarıyla ilgili sorunlar.

Bu başlıklar altında yer alan metinleri ise :

A- AB'ne katılmak için başvuran devletlerin kabul etmeleri gereken sözleşmeler

(a) AB Antlaşmasının K3 (2) (c) maddesi hükümlerine göre Konseyce yapılan sözleşmeler.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

(b) Avrupa Birliğine katılmak için başvuruda bulunan devletlerin Topluluk veya Birliğin “müktesebatı” olarak kabul etmeleri gereken ve AB’nin amaçlarını gerçekleştirmek bakımından ondan ayrılmaz sayılan diğer sözleşmeler.

B- AB Antlaşmasınının K3 (2) (b) ve (a) fıkralarındaki hükümlere göre Konsey’in kabul ettiği ortak faaliyetler (joint action) ve ortak tutumlar (joint positions)

C- Konsey veya üye devletlerin temsilcileri tarafından kabul edilmiş diğer metinler (recommendations, resolutions, declarations ...)

D- Avrupa Siyasi İşbirliğince (EPC) yapılan veya 15 üye arasındaki işbirliğinde etkili olan diğer sözleşmeler.

Bu metinlerin hepsi üye Devletler tarafından imzalanmış ve/veya onaylanmış değildir. Üye Devletler bu metinleri karşılıklı olarak onaylamak zorunda olmamakla birlikte, belirli bazı metinler konusunda Üye Devletlerin hükümetleri bunların onaylanması hususunda bir girişimde bulunacaklarına dair siyasi taahhüt altına girmişlerdir. Avrupa Birliğine katılmak isteyen devletlerin, Üye Devletlerin katıldığı aynı esaslarla bu sözleşmelere taraf olmak için çaba göstermeleri gerektiği belirtilmektedir.

b) AB Müktesebatı

İltica : Aday ülkelerin uymak zorunda olduğu Sözleşme

1. 297A0819 (01) Avrupa Topluluklarına Üye Devletlerden birinde yapılan iltica başvurularının incelenmesinden sorumlu Devleti saptayan, 15 Haziran 1990’da Dublin’de imzalanmış ve 1 Eylül 1997 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Sözleşme: OJ C 254 19 Ağustos 1997

Kabul edilen uygulama önlemleri:

2. 497D0662 Dublin Sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin hükümler hakkında 9 Eylül 1997 tarih ve 1/97 sayılı Karar OJ L 281 14 Ekim 1997, s.1-25
3. 497D0663 Dublin Sözleşmesinin 18.Maddesi ile oluşturulan Komitenin İç Tüzüğünü belirleyen 9 Eylül 1997 tarih ve 2/97 sayılı OJ L 281 14 Ekim 1997 s.26
4. 498D0451 Sözleşmenin uygulanması için hükümler ile ilgili, 15 Haziran 1990 tarihli Dublin Sözleşmesinin 18.Maddesi ile kurulan Komitenin 30 Haziran 1998 tarih ve 1/98 sayılı Kararı OJ L 196 14/07/1988 s.0049-0050

Birliğin hedeflerinden ayrılamaz kabul edilen diğer sözleşmeler

5. İlticacıların Statüsü ile ilgili Sözleşme (Cenevre, 28 Temmuz 1951)
6. Sözleşme 2) İlticacıların Statüsü ile ilgili Protokol (New York, 31 Ocak 1967)

İltica – Ortak eylemler ve ortak tutumlar

7. 496X0196 Cenevre Sözleşmesinin 1.Maddesinde geçen “ilticacı” sözcüğünün tanımının uyumlu bir şekilde uygulanması hakkında 4 Mart 1996 tarihli Ortak Tutum OJ L 63 13 Mart 1996

İltica – Avrupa Birliğinin diğer belgeleri

8. CIREA (İltica hakkında Bilgi, Tartışma ve Alışveriş Merkezi)’nin kurulması hakkında 11 Haziran 1992 tarihli Karar; WGI 1107
9. Evsahibi üçüncü ülkeler ile ilgili sorulara uyumlu bir yaklaşım hakkında 30 Kasım 1990 tarihinde kabul edilen İlke Kararı; WGI 1283
10. İltica için açıkça oluşturulmamış uygulamalar hakkında 30 Kasım 1992 tarihinde kabul edilen İlke Kararı; XGI 1282 REV 1
11. Genel olarak ciddi zulüm riski olmayan ülkelerle ilgili 30 Kasım 1992 tarihinde kabul edilen Sonuçlar (Conclusions); WGI 1281
12. 396Y0919 (12) Bazı üçüncü ülkelerdeki durum hakkında CIREA tarafından hazırlanan ortak raporların dolaşımı ve gizliliğine ilişkin olarak 20 Haziran 1994 tarihinde kabul edilen Metin: OJ C 274 19 Eylül 1996 s.43
13. 396Y0919 (16) Üçüncü ülkelerle ilgili ortak raporlar için 20 Haziran 1994 tarihli İlkeler (Guidelines): OJ C 274 19 Eylül 1996, s.52-54
14. Üçüncü ülkelerdeki durumun ortak olarak değerlendirilmesi konusunda rapor hazırlanması için usul (7472/92/CIREA 17, 20 Haziran 1994’de Konsey tarafından kabul edildi)
15. 396Y0919 (05) İltica usulleri için asgari garantiler hakkında 20 Haziran 1995 tarihli İlke Kararı: OJ C 274 19 Eylül 1996 s.13
16. 395Y1007 (01) Ülkelerinden çıkarılmış kişilerin geçici olarak kabul edilme ve ikametleri hakkında yük-paylaşımı ile ilgili 25 Eylül 1995 tarihli İlke Kararı: OJ C 262 7 Ekim 1995 s.1

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

17. 396D0198 Ülkelerinden çıkarılmış kişilerin geçici olarak kabul edilme ve ikametleri hakkında yük-paylaşımı ile ilgili bir alarm ve acil durum prosedürü hakkında 4 Mart 1996 tarihli Karar: OJ L 63 13 Mart 1996 s.10
18. 397D0420 İltica ile ilgili olarak kabul edilen belgelerin uygulanmasının izlenmesi hakkında 26 Haziran 1997 tarihli Karar : OJ L 178 7 Temmuz 1997 s.6

Dış Sınırlar – Ortak eylemler ve ortak tutumlar

19. 496X0197 Havaalanı transit düzenlemeleri hakkında 4 Mart 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 63 13 Mart 1996 s.8
20. 496X0622 Sınır öncesi yardım ve eğitim atamaları hakkında 25 Ekim 1996 tarihli Ortak Tutum: OJ L 281 31 Ekim 1996 s.1
21. 17 1/A 498X0700Avrupa Görüntü Arşiv Sistemi (FADO) oluşturulması ile ilgili olarak, Avrupa Birliği Antlaşmasının K.3 Maddesi temelinde Konsey tarafından kabul edilen 3 Aralık 1998 tarihli Ortak Tutum OJ L 333 09.12.1998 s.0004-0007

Dış Sınırlar – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

22. 395R1683 Vizeler için aynı tip bir format belirleyen 29 Mayıs 1995 tarih ve 1683/95 sayılı Konsey Yönetmeliği (EC) OJ L 164 s.1 04.7.1995
23. 395R2317 Vatandaşlarının, Üye Devletlerin Dış sınırlarını geçerken vize almaları gereken üçüncü ülkeleri belirleyen 25 Eylül 1995 tarih ve 2317/95 sayılı Konsey Yönetmeliği (EC) OJ L 234 s.1 03.10.1995
24. 1/A 398Y0617 (01) Avrupa Birliğine giriş kapılarında sahtekarlık tespit cihazının tedariki ile ilgili 28 Mayıs 1998 tarihli Konsey Tavsiyesi OJ C 189 17.06.1998 s.0019-0020

Göçmen Kabulü – Ortak Eylemler ve Ortak Tutumlar

25. 494D079 Bir Üye Devlette ikamet eden üçüncü ülkelerden gelmiş öğrenciler için seyahat kolaylıkları ile ilgili 30 Kasım 1994 tarihli Ortak Eylem OJ L 327 19 Aralık 1994 s.1
26. 497X0011 Oturma izinleri ile ilgili tek tip format hakkında 16 Aralık 1996 tarihli Ortak Eylem OJ L 7 10 Ocak 1997

Göçmen Kabulü – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

27. Kabul edilebilir/kabul edilemez seyahat belgeleri hakkında 11 Haziran 1992 tarihinde Bakanlar tarafından kabul edilen metin: WGI 1506 REV 1

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

28. Ailelerin yeniden birleşmelerinin uyumlaştırılması hakkında 1 Haziran 1993 tarihli İlke Kararı: WGI 1497 REV 1
29. 396Y0919 (02) Üçüncü ülke vatandaşlarının çalışmak için Üye Devletler topraklarına kabul edilmelerinin sınırlandırılması hakkında 20 Haziran 1994 tarihli İlke Kararı OJ C 274 19 Eylül 1996 s.3
30. 396Y0919 (03) Üçüncü ülke vatandaşlarının serbest çalışmak amacıyla Üye Devletler topraklarına kabul edilmelerinin sınırlandırılması hakkında 30 Kasım 1994 tarihli İlke Kararı OJ C 274 19 Eylül 1996 s.7
31. 396Y0919 (04) Üçüncü ülke vatandaşlarının öğretim amacıyla Avrupa Birliği Üye Devletleri topraklarına kabul edilmelerinin sınırlandırılması hakkında 30 Kasım 1994 tarihli İlke Kararı OJ C 274 19 Eylül 1996 s.11
32. 396Y0919 (15) Sınır Geçişleri ve Göç hakkında Bilgi, Tartışma ve Alışveriş Merkezinin (CIREFI) düzenlenmesi ve geliştirilmesi ile ilgili 30 Kasım 1994 tarihli Sonu OJ C 274 19 Eylül 1996 s.50-51 (bu belge aynı zamanda sürgün için de geçerlidir)
33. 396Y0116 (01) Üçüncü ülke vatandaşlarının kabul edilmesi ile ilgili halihazırda kabul edilmiş belgelerin uygulanmasının izlenmesi hakkında 22 Aralık 1995 tarihli Karar: OJ C 11 16 Ocak 1996 s.1
34. 396Y0318 (02) Üye Devletler topraklarında uzun süreli ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının statüsü ile ilgili 4 Mart 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 80 18 Mart 1996 s.2
35. 396Y0318 (01) Vizeler ile ilgili yerel konsolosluk işbirliği konusunda 4 Mart 1996 tarihli Tavsiye: OJ C 80 18 Mart 1996 s.1
36. 397Y0719 (02) Yanlarında refakatçi bulunmayan üçüncü ülke vatandaşı çocuklar hakkında 26 Haziran 1997 tarihli İlke Kararı: OJC 221 19 Temmuz 1997 23-27
37. 397Y1216 (01) Sahte evlilik hakkında 4 Aralık 1997 tarihli İlke Kararı: OJ C 328 16 Aralık 1997
38. 32 1/A. İltica ve göç konularında bilgi alışverişi hakkında 19 Mart 1998 tarihli Konsey Sonuçları: ASIM 162 Rev 2, ASIM 73 Rev 6
39. 32 1/B. CIREFI'de veri alışverişi için ortak ilkeler Doc.8927 CIREFI 35
40. 32 1/C. 398D0701 Oturma izinleri için tek tip formatın doldurulması ile ilgili ortak standartlar hakkında 3 Aralık 1998 tarihli Konsey Kararı OJ L 333 09.12.1998 s.0008-0016

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

52. Gelecekte yapılacak karma anlaşmalara eklenecek hükümler hakkında 4 Mart 1996 tarihli Konsey sonuçları: OJ'de yayımlanmamış ; bkz.4272/96 ASIM 6 ve 5457/96 ASIM 37
53. Organize Suç, Hile ve Yolsuzluk – Aday ülkelerin uymak zorunda olduğu Sözleşme

Avrupa Birliği Antlaşmasınının K.3(2) Maddesine Göre Konsey Tarafından Hazırlanan Sözleşmeler

54. 495A1127 (01) Avrupa Polis Bürosunun kurulması hakkında 26 Temmuz 1995 tarihli Sözleşme OJ C 316 27 Kasım 1995
55. 45 1/A. Europol Yönetim Kurulunun, iç tüzüğünü belirlediği Kararı. Yönetim Kurulu tarafından 1 Ekim 1998 tarihinde kabul edilmiştir: Doc EUROPOL 91
56. 45 1/B. Europol irtibat görevlilerinin hak ve görevleri ile ilgili Europol Yönetim Kurulu Kararı. Yönetim Kurulu tarafından 1 Ekim 1998 tarihinde kabul edilmiştir Doc EUROPOL 86
57. 45 1/C. Europolun AB'ye bağlı kuruluşlarla olan dış ilişkilerine ilişkin kurallar hakkında Europol Yönetim Kurulu Kararı. Yönetim Kurulu tarafından 1 Ekim 1998 tarihinde kabul edilmiştir Doc EUROPOL 95
58. 45 1/D. Europolun üçüncü ülkeler ve AB'ye bağlı olmayan kuruluşlarla olan dış ilişkilerine ilişkin kurallar belirleyen Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 94
59. 45 1/E. Europol tarafından üçüncü taraflardan bilgi alınması ile ilgili kuralları belirleyen Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 92
60. 45 1/F. Europolun gizliliği hakkında kurallar kabul eden Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 89
61. 45 1/G. Europol analiz dosyalarına uygulanabilir kurallar kabul eden Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 87
62. 45 1/H. Europol çalışanlarına uygulanacak personel yönetmeliklerini belirleyen Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 88
63. 45 1/I. Terörist faaliyetler sırasında hayat, vücudun parçaları, kişisel özgürlük veya mala yönelik olarak işlenmiş ya da işlenmesi ihtimali olan suçlarla ilgilenmeleri için Europol'a talimat veren Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir. Doc EUROPOL 118

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

64. 45 1/J. Europol Sözleşmelerinin Ek'inde "insan ticareti" suçunun tanımını tamamlayan Konsey Kararı. 3 Kasım 1998'de kabul edilmiştir Doc EUROPOL 117
65. 495A1127 (03) Avrupa Toplulukları Mali Çıkarlarının korunması hakkında 26 Temmuz 1995 tarihli Sözleşme: OJ C 316 27 Kasım 1995 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
66. 496Y1009 (01) Bir Avrupa Polis Bürosunun kurulması hakkında Sözleşmenin, ön kararlar yoluyla, AT Adalet Divanı tarafından yorumlanması hakkında 23 Temmuz 1996 tarihli Protokol: OJ 299 9 Ekim 1996
67. 496Y1023 (01) Topluluğun Mali Çıkarlarının Korunması hakkında Sözleşmenin 27 Eylül 1996 tarihli Protokolü: OJ C 313 23 Ekim 1996 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
68. Topluluğun mali çıkarlarının korunması hakkında Sözleşmenin Adalet Divanı tarafından yorumlanması hakkında 29 Kasım 1996 tarihli Protokol (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir) 497 A0625 (01)
69. Avrupa Toplulukları çalışanları veya Avrupa Birliğine Üye Devletler çalışanlarını içeren yolsuzluğa karşı mücadele hakkında 26 Mayıs 1997 tarihli Sözleşme: OJ C 195 25 Haziran 1997 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
70. 497A0719 (01) Europol, kurumlarının üyeleri, Müdür Yardımcısı ve Europol çalışanlarının ayrıcalıkları ve dokunulmazlıkları hakkında 19 Haziran 1997 tarihli Protokol: OJ C 221 19 Temmuz
71. 497Y0719 (92) Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarının korunması hakkında Sözleşmenin 19 Haziran 1997 tarihli İkinci Protokolü: OJ C 221 19 Temmuz 1997 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)

Organize Suç, Hile ve Yolsuzluk – Ortak Eylemler ve Ortak Tutumlar

72. 496X0602 İrtibat görevlileri ile ilgili olarak bir AB Üye Devletleri ortak girişim çerçevesi öngören 14 Ekim 1996 tarihli Ortak Eylem (Action)
73. 496X0747 Üye Devletler arasında yasaların uygulanmasında işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla, uluslararası organize suça karşı mücadelede bir uzmanlık, beceri ve inceleme rehberinin oluşturulması ve muhafaza edilmesi ile ilgili 29 Kasım 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 342 32 Aralık 1996

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

74. 497X0154 İnsan ticareti ve çocukların cinsel olarak sömürülmelerine karşı mücadele konusunda 24 Şubat 1997 tarihli Ortak Eylem: OJ L 63 4 Mart 1997 (adli işbirliği için de geçerlidir)
75. 497X0372 Hedefleme kıstasları, seçim yöntemleri ve gümrük ile polis bilgilerinin toplanmasının tasfiye edilmesi için 9 Haziran 1997 tarihli Ortak Eylem: OJ L 159 17 Haziran 1977
76. 497X0154 İnsan ticareti ve çocukların cinsel olarak sömürülmelerine karşı mücadele konusunda Avrupa Birliği Antlaşmasının K.3 Maddesi temelinde, Konsey tarafından kabul edilen 24 Şubat 1997 tarihli Ortak Eylem: OJ L 063 s.2 1007/03/04
77. Yolsuzluğa karşı mücadele konusunda Avrupa Konseyi ile OECD'de yürütülen görüşmeler hakkında 6 Ekim 1997 tarihli Ortak Tutum (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
78. Yolsuzluğa karşı mücadele konusunda Avrupa Konseyi ile OECD'de yürütülen görüşmeler hakkında 13 Kasım 1997 tarihli İkinci Ortak Tutum (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
79. Organize suçlara karşı mücadelede uluslararası kurumların uygulamalarının ulusal düzeyde değerlendirilmesi için bir mekanizma oluşturan 5 Aralık 1997 tarihli Ortak Eylem (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
80. 11/A. 498X0742 Özel sektörde yolsuzluk hakkında Avrupa Birliği Antlaşmasının K.3 Maddesi temelinde Konsey tarafından kabul edilen 22 Aralık 1998 tarihli Ortak Eylem: OJ L 358 31/12/1998 s.0002-0004

Organize Suç, Hile ve Yolsuzluk – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

81. Europol: Mali Yönetmelik (19-20 Mart 1996)
82. Europol: Europol tarafından şahsi bilgilerin Üçüncü Devletler ve kurumlara gönderilmesine ilişkin kurallar (4-5 Aralık 1997)
83. Otomobil suçları hakkında Sonuç (29-30 Kasım 1993)
84. Organize suç ile mücadele hakkında Eylül 1994 Ortak Berlin Deklarasyonu
85. Telekomünikasyona yasal müdahale hakkında 17 Ocak 1995 tarihli İlke Kararı
86. Uluslararası organize suçlara karşı adli işbirliği hakkında, Avrupa Birliğinin Üye Devletleri ile Merkezi ve Doğu Avrupanın ortak ülkelerinin, Baltık ülkeleri de dahil, eylem programı (25-26 Eylül 1995)

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

87. 395Y1207 (04) Uluslararası Organize Suça karşı Mücadelede Tanıkların Korunması hakkında 23 Kasım 1995 tarihli Karar: OJ C 327 7 Aralık 1995 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
88. Organize suç deklarasyonu (19-20 Mart 1996) (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
89. Organize suça karşı mücadeleyi artıracak önlemler (12 Aralık 1996)
90. 497Y0111 (01) Uluslararası organize suça karşı mücadelede adli süreç ile işbirliğine giren şahıslar hakkında 20 Aralık 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 10 11 Ocak 1997 cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
91. 497Y0815 (01) Organize suç ile mücadele eylem planı (28 Nisan 1997'de Konsey tarafından kabul edilmiştir) OJ C 251 15 Ağustos 1997
92. Uluslararası organize suça karşı proje esaslı eylem – pratik rehber (4 Aralık 1997'de Konsey tarafından kabul edilmiştir)
93. Yüksek teknoloji suçlarına ilişkin G8 ilkeleri hakkında 19 Mart 1998 tarihli Sonuçlar, organize suçlar ve ilgili konularda tavsiyeler
94. 83 1/A. 498Y0715 (01) Avrupa Birliği Üye Devletleri ile başvuran Merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri ve Kıbrıs arasında organize suçlar hakkında katılım-öncesi Anlaşması (Pact) (JHA Konsey tarafından 28 Mayıs 1998'de onaylanmış metin) OJ C 220 15.07.1998 s.0001-0005
95. 1/B. Mücadele için Geniş Kapsamlı bir Stratejinin oluşturulması ile ilgili olarak Organize Suçun Önlenmesi hakkında Konsey Kararı (Resolution) OJ C 408 29.12.98
96. 1/C. Silah kaçakçılığı hakkında Tavsiye 7.12.98'de kabul edilmiş Doc ENFOPOL 101 REV2 ve ENFOPOL 121

Organize Suç, Hile ve Yolsuzluk – Diğer Sözleşmeler

97. Karapara aklama, arama, kazanca gasp ve elkoyma hakkında 8 Kasım 1990 tarihli Avrupa Sözleşmesi (Avrupa Konseyi) (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
98. Uluslararası ticari muamelelerde yabancı kamu görevlilerinin rüşvet suçlarıyla mücadele hakkında 17 Aralık 1997 tarihli OECD Sözleşmesi

Uyuşturucular – Ortak Eylem ve Ortak Tutumlar

Birliğin Hedeflerinden Ayrılamaz Kabul Edilen Diğer Sözleşmeler

99. Narkotik Uyuşturucular hakkında Tek Sözleşme, 1961 (New York, 30 Mart 1961)
100. Narkotik Uyuşturucular hakkında Tek Sözleşmeyi değiştiren Protokol (Cenevre, 25 Mart 1972)
101. Psikotropik Maddeler Hakkında Sözleşme (Viyana, 21 Şubat 1971)
102. Narkotik Uyuşturucular ve Psikotropik Maddelerin Yasadışı Kaçakçılığına karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Viyana, 20 Aralık 1988) (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
103. 496X0699 Yasadışı uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadelede Üye Devletler arasında gelişmiş işbirliğini kolaylaştırmak için uyuşturucuların kimyasal profilinin çıkarılması hakkında bilgi alışverişi ile ilgili 29 Kasım 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 322 12 Aralık 1996
104. 496X0750 Uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele etmek ve yasadışı uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele etmek ve önlemek için AB Üye Devletlerinin yasa ve uygulamalarının yaklaştırılması hakkında 17 Aralık 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 342 31 Aralık 1996 (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)
105. 497X0396 Yeni sentetik uyuşturucuların kontrolü, bilgi alışverişi ve risk değerlendirmesi ile ilgili 16 Haziran 1997 tarihli Ortak Eylem: OJ L 167 25 Haziran 1997

Uyuşturucular – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

106. 496Y1212(01) Uyuşturuculara karşı mücadelede polis/gümrük anlaşmalarının hazırlanması hakkında 29 Kasım 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 375 12 Aralık 1996
107. 496Y1212(02) AB içinde uyuşturucu turizmi sorununa yönelik önlemler hakkında 29 Kasım 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 375 12 Aralık 1996
108. 496Y1223 (01) AB içinde yasadışı uyuşturucu ekimi ve üretimi ile mücadele etmek ve durdurmak için önlemler hakkında 16 Aralık 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 389 23 Aralık 1996
109. 497Y0111(02) Ciddi Yasadışı Uyuşturucu Kaçakçılığı için Mahkum edilme hakkında 20 Aralık 1996 tarihli İlke Kararı: OJ C 10 11 Ocak 1997

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Uyuşturucular – Diğer Sözleşmeler

- 110.** Narkotik Uyuşturucular ve Psikotropik Maddelerin Yasadışı Kaçakçılığı hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17.Maddesini uygulayan, deniz yoluyla yasadışı kaçakçılık hakkında Anlaşma (ETS 156 – Strasbourg, 31 Ocak 1995) (cezai meselelerde adli işbirliği için de geçerlidir)

Birliğin Hedeflerinden Ayrılmaz Kabul Edilen Diğer Sözleşmeler

Terörizm – Aday Ülkelerin Uymak Zorunda Oldukları Sözleşme

- 111.** Terörizmin Bastırılması hakkında Avrupa Sözleşmesi (Strasbourg, 27 Ocak 1977)

Terörizm – Ortak Eylem Ve Ortak Tutumlar

- 112.** 496X0610 AB Üye Devletleri arasında terörizme karşı işbirliğini kolaylaştırmak için uzmanlaşmış mukabil-terörist yetenekleri, becerileri ve ekspertiz rehberi hazırlanması ve muhafazası ile ilgili 15 Ekim 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 273 25 Ekim 1996

Terörizm – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

- 113.** Terörizmin finansmanı hakkında 30 Kasım 1993 tarihli Deklarasyon
- 114.** İçişleri ve Adalet Bakanları tarafından 14 Ekim 1995 tarihinde yayımlanan Terörizm hakkında Deklarasyon (La Gomera Deklarasyonu)

Polis İşbirliği – Ortak Eylem ve Ortak Tutumlar

- 115.** 497X0339 Yasa ve düzen ve güvenlik konularında işbirliği hakkında 26 Mayıs 1997 tarihli Ortak Eylem OJ L 147 5 Haziran 1997

Polis İşbirliği – Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

- 116.** Radyo iletişimi hakkında İlke Kararı (29-30 Kasım 1993, JHA Konseyi)
- 117.** Motorsikletli çeteler hakkında Deklarasyon (29-30 Kasım 1993)
- 118.** Spor karşılaşmalarının organizatörlerinin sorumluluğu hakkında Tavsiye (29-30 Kasım 1993)
- 119.** Çevresel Suç hakkında Tavsiye (29-30 Kasım 1993)
- 120.** Suçluluğun operasyonel analizi hakkında bir eğitim modülü için 6 Mayıs 1994 tarihli Tavsiye

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

121. 396Y0503 (02) Futbol maçlarında görülen düzensizliğin önlenmesi ve sınırlanmasına ilişkin ilkeler hakkında Tavsiye (22 Nisan 1996) OJ C 131 3 Mayıs 1996
122. 397Y0624 (01) Tecrübe mübadelesi, stadyumlardan uzaklaştırma ve basın politikası vasıtasıyla futbol hooliganlığının önlenmesi ve sınırlanması hakkında 9 Haziran 1997 tarihli İlke Kararı
123. 397Y0624 (02) DNA analiz sonuçlarının mübadelesi hakkında 9 Haziran 1997 tarihli İlke Kararı: OJ C 193 24 Haziran 1997
124. 110 1/A. Şifreleme ve yasaların icrası ile ilgili Konsey Sonuçları 28 Mayıs 1998 tarihli Konsey tarafından kabul edilmiştir Doc ENFOPOL 69 Rev 1

Gümrük İşbirliği – Aday Ülkelerin Uymak Zorunda Olduğu Sözleşme

Avrupa Birliği Antlaşmasının K.3(2) Maddesi Temelinde Konseyin Hazırladığı Sözleşmeler

125. 495A1127 (02) Gümrükler için bilgi teknolojisinin kullanılması hakkında 26 Temmuz 1995 tarihli Sözleşme: OJ C 316 27 Kasım 1995
126. 111 1/A. Gümrük amacıyla bilgil teknolojisinin kullanımı hakkında Sözleşme ve 13 Mart 1997 tarih ve 515/97 sayılı Konsey Yönetmeliği – veri bankalarında muhafaza edilecek bilgilerin sınırlandırılması Doc ENFOCUSTOM 63
127. Gümrük amacıyla bilgi teknolojisinin kullanımı hakkındaki Sözleşmenin, ön kararlar yoluyla, AT Adalet Divanı tarafından yorumlanması hakkında 29 Kasım 1996 tarihli Protokol
128. 498A0123 (01) Gümrük idareleri arasında Karşılıklı Yardımlaşma ve İşbirliği hakkında 18 aralık 1997 tarihli Sözleşme: OJ C 24 23 Ocak 1998

Gümrük İşbirliği – Ortak Eylem ve Ortak Tutumlar

129. 496X0698 Uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele hakkında gümrük yetkilileri ve ticari kuruluşlar arasında işbirliği hakkında 29 Kasım 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 322 12 Aralık 1996

Gümrük İşbirliği - Avrupa Birliğinin Diğer Belgeleri

130. İç pazarda gümrüklerde hile ile mücadele etmek için stratejik bir Birlik planının geliştirilmesine katkıda bulunulması hakkında Sonuçlar (30 Kasım- 1 Aralık 1994)

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

131. Gelecekte ortak gümrük denetleme operasyonları için gözden geçirilmiş düzenlemeler hakkında 29 Kasım 1996 tarihli Karar (10607/96 ENFOCUSTOM 42, Ek A)
132. 397Y0624 (03)Ortak gümrük denetleme operasyonları için bir toprak şartı (handbook) ile ilgili 9 Haziran 1997 tarihli İlke Kararı : OJ C 193 24 Haziran 1997
133. 117 1/A Üçüncü Pillar (CIS) için Gümrük Bilgi Sistemi – teknik gereksinimlerle ilgili hedefler. 22 aralık 1998’de kabul edilmiştir Doc ENFOCUSTOM 56

Gümrük İşbirliği – Diğer Sözleşmeler

134. 495A1127 (04) Gümrük amaçlarıyla bilgi teknolojisinin kullanıma hakkındaki Sözleşmenin bazı AB Üyesi Devletler arasında geçici olarak uygulanması ile ilgili 26 Temmuz 1995 tarihli Anlaşma
135. Hukuki Alanda Adli İşbirliği – Aday ülkelerin uymak zorunda oldukları Sözleşme

AB Antlaşmasınının K.3(2) Maddesi Uyarınca Hazırlanan Sözleşmeler

136. 497A0827 (01) Divanın yetkileri hakkındaki protokol da dahil olmak üzere hukuki ya da ticari meselelerde adli ve mahkeme dışı belgelerin AB Üyesi Devletlerde kullanılması hakkında 26 Mayıs 1997 tarihli Sözleşme: OJ C 261 27 Agustos 1997
137. 119 1/A 498A0716 (01) Evlilik ile ilgili Konularda Yargılama Yetkisi, Hükümlerin Tanınması ve Uygulanması hakkında, AB Antlaşmasınının K.3 Maddesi uyarınca hazırlanan Sözleşme: OJC 221 16.07.1998 s.0002-0018
138. Birliğin hedeflerinden ayrılamaz kabul edilen diğer Sözleşmeler
139. 468A0927 (01) Hukuki ve ticari meselelerde Yargılama yetkisi ve hükümlerin uygulanması hakkında Sözleşme (Brüksel, 27 Eylül 1968) : OJ L 299 31 aralık 1972
140. 471X0603 (03) Adalet Divanı tarafından Yorumlanması hakkında Protokol (Lüksemburg, 3 Haziran 1971): OJ L 204 2 Ağustos 1975
141. 478A1009 (01) Danimarka Birleşik Krallığı, İrlanda ve Büyük Britanya Birleşik Krallığı ve Kuzey İrlanda'nın 1968 tarihli Brüksel Sözleşmesine Katılımları hakkında Sözleşme (Brüksel, 9 Ekim 1978): OJ L 304 30 Ekim 1978

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

142. 482A1025 (01) Helen Cumhuriyetinin 1968 tarihli Brüksel Sözleşmesine Katılımı hakkında Sözleşme (Brüksel, 25 Ekim 1982): OJ L 388 31 Aralık 1982
143. 489A0535 İspanya Krallığı ile Portekiz Cumhuriyetinin 1968 tarihli Brüksel Sözleşmesine Katılımı hakkında Sözleşme (San Sebastian, 26 Mayıs 1986): OJ L 285 3 Ekim 1989
144. 497Y0115(01) Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığının 1968 tarihli Brüksel Sözleşmesine Katılımları hakkında Sözleşme : OJ C 15 15 Ocak 1997
145. 480A0934 Akitten doğan borçlara uygulanabilir Yasa hakkında Sözleşme (Roma., 19 Haziran 1980): OJ L 266 9 Ekim 1980; Adalet Divanının Yorumu hakkında Akitten Doğan Borçlara Uygulanabilir Yasa Hakkında Sözleşmenin Birinci Protokolü (Brüksel, 19 Aralık 1988) ve Akitten Doğan Borçlara Uygulanabilir Yasa Hakkında Sözleşmenin İkinci Protokolü (Brüksel 19 Aralık 1988)
146. 484A0297 Helen Cumhuriyetinin 1980 tarihli Roma Sözleşmesine Katılımı hakkında Sözleşme (Lüksemburg, 10 Nisan 1984) : OJ L 146 31 Mayıs 1984
147. 492A0529 İspanya Krallığı ve Portekiz Cumhuriyetinin 1980 tarihli Roma Sözleşmesine Katılımları hakkında Sözleşme (Funchal, 18 Mayıs 1992): OJ L 333 18 Kasım 1992
148. 497Y0115(02) Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığının 1980 tarihli Roma Sözleşmesine katılımları hakkında Sözleşme: OJ C 15 15 Ocak 1997 (Dublin, 29 Kasım 1996): OJ C 15 15 Ocak 1997
149. 496X0668 Bir üçüncü ülkede kabul edilen mevzuatın kanunların şahsiliği uyarınca uygulanmasının etkilerine karşı koruyucu önlemler ile onlara bağlı veya onların sonucunda oluşan eylemler ile ilgili 22 Kasım 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 209 29 Kasım 1996 s.7
150. Hukuk usulüne ilişkin Sözleşme (Lahey, 1 Mart 1954)
151. Hukuk ya da ticari konularda mahkeme ile ilgili ya da ilgili olmayan Dökümanların Yurtdışına Tebligatına ilişkin Sözleşme (Lahey,18 Mart 1965)
152. Hukuk ya da ticari konularda Yurtdışında İfade almaya ilişkin Sözleşme (Lahey,18 Mart 1970)

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

153. Çocukların Velayetine ilişkin Kararların Tanınması ve İcrası ve Çocukların Velayetinin Düzeltilmesine ilişkin Sözleşme (Lüksemburg, 20 Mayıs 1980)
154. Adalet Uluslararası Erişime ilişkin Sözleşme (Lahey, 25 Ekim 1980)
155. Uluslararası Çocuk Kaçırmaların Hukuki Unsurlarına ilişkin Sözleşme (Lahey, 25 Ekim 1980)
156. Avrup Toplulukları Üye Devletlerinde Dökümanların Yasallaşmasını Engellenmesine ilişkin Sözleşme (Brüksel, 25 Mayıs 1987)
157. 488A0592 Hukuk ve Ticari Meselelerde verilen Kararların Yargı Alanı ve İcrasına ilişkin Sözleşme (Lugano, 16 Eylül 1988) / OJ L 319 25 Kasım 1988)
158. Nafaka Ödemelerinin İyileştirilmesine yönelik Usullerin Basitleştirilmesine ilişkin Avrupa Toplulukları Üye Devletleri arasında yapılan Sözleşme (Roma, 6 Kasım 1990)
159. 495A0330 (01) Avrupa Birliği Üye Devletleri arasında Suçluların İadesine ilişkin 10 Mart 1995 tarihli Sözleşme: OJ C 78 30 Mart 1995
160. 496Y1023 (O2) Avrupa Birliği Üye Devletleri arasında Suçluların İadesine ilişkin 27 Eylül 1996 tarihli Sözleşme: OJ L 313 23 Ekim 1996
161. 133/ 498A0710 (01) 1/A Avrupa Birliği Antlaşmasının Sürücü Ehliyetinin Geri Alınmasına ilişkin Madde K3 temeline göre oluşturulan Sözleşme, OJ C 216 10.7.1998 s.0002-0012
162. Birliğin Hedeflerine ulaşılmasında vazgeçilmez sayılan diğer Sözleşmeler
163. Suçluların İadesine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (Paris, 13 Aralık 1957)
164. Ceza Meselelerinde karşılıklı Yardıma ilişkin Avrupa Sözleşmesi (Strazburg, 20 Nisan 1959)
165. 496X077 Avrupa Birliği Üye Devletleri arasında yargısal işbirliğini güçlendirmeye yönelik irtibat yargıçlarının mübadelesine ilişkin bir çerçeve ile ilgili 22 Nisan 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 105 27 Nisan 1996
166. 496X443 Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı ile Savaş için bir Eyleme ilişkin 15 Temmuz 1996 tarihli Ortak Eylem: OJ L 185 24 Temmuz 1996
167. 137/ 1/A 498X0427 Avrupa Birliği Antlaşmasının ceza meselelerinde karşılıklı hukuki yardımın verimli bir şekilde uygulanmasına ilişkin K3

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Maddesi temelinde Konsey tarafından kabul edilen 29 Haziran 1998 tarihli Ortak Eylemi: OJ L 191, 07/07/1998 s.0001-0003

168. 137/ 1/B 498X0428 Avrupa Birliği Antlaşmasının bir Avrupa Mahkemelerarası Ağın oluşturulmasına ilişkin K3 Maddesi temelinde, Konsey tarafından kabul edilen 29 Haziran 1998 tarihli Ortak Eylem: OJ L 191, 07/07/1998 s.0004-0007
169. 137/ 1/C 498X0699 Avrupa Birliği Antlaşmasının kara para aklama, bununla ilgili araçların tanımlanması, bulunması, dondurulması ve el konmasına ve bu suçun sonuçlarına ilişkin K3 Maddesi temelinde Konsey tarafından kabul edilen 3 Aralık 1998 tarihli Ortak Eylem: OJ L 333 9.12.1998, s.0001-0003
170. 137/ 1/D Avrupa Birliği Üye Devletlerinde bir suç örgütüne katılmanın suç sayıldığını belirten Ortak Eylem: OJ L 351 29.12.98
171. Kriminal suçlar ile ilgili yargıların uluslararası geçerliliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (Lahey, 28 Mayıs 1970)
172. Ceza Meselelerinde Yargılama Usulünün Transferine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (Strazburg, 15 Mayıs 1972)
173. Suçluların İadesine ilişkin Avrupa Sözleşmesine Birinci Katma Protokol (Strazburg, 15 Ekim 1975)
174. Suçluların İadesine ilişkin Avrupa Sözleşmesine İkinci Katma Protokol (Strazburg, 17 Mart 1978)
175. Ceza Meselelerinde karşılıklı Yardıma ilişkin Avrupa Sözleşmesine Katma Protokol (Strazburg, 17 Mart 1978)
176. Yargılanmış Kişilerin Nakline ilişkin Sözleşme (Strazburg, 21 Mart 1983)
177. Avrupa Toplulukları Üye Devletleri arasında Yargılama Usulünün Transferine ilişkin Sözleşme (Roma, 6 Kasım 1990)
178. Avrupa Toplulukları Üye Devletleri arasında Yabancı Ceza Yargılarının İcrasına ilişkin Sözleşme (Brüksel, 13 Kasım 1991)
179. 11.20 REU Başlık VI altındaki etkinliklerin finansmanı –Ortak eylem ve ortak tutum lar
180. 496X0636 Bir teşvik programı ve hukukçuların mübadelesine ilişkin 28 Ekim 1996 tarihli Ortak Eylem
181. 496X0700 İnsan ticareti ve çocukların cinsel olarak sömürülmesine karşı savaşmada sorumlu olan kişilere yönelik bir teşvik ve mübadele

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

programının oluşturulmasına ilişkin 20 Aralık 1996 tarihli Ortak Eylem(STOP programı): OJ L 322 12 Aralık 1996

182. 497X0012 Ceza İcra Makamlarının mübadelesi, eğitimi ve işbirliğine ilişkin ortak bir programın geliştirilmesine yönelik 20 Aralık 1996 tarihli Ortak Eylem (OISIN Programı): OJ L 7 10 Ocak 1997
183. 498X0244 Sığınma, göç ve ülke sınırlarını yasadışı olarak geçme gibi alanlarda bir mübadele, eğitim ve işbirliği programının oluşturulmasına ilişkin 19 Mart 1998 tarihli Ortak Eylem (ODYSSEUS Program): OJ L 99 31 Mart 1998 s.2
184. 498X0245 Organize suçlara karşı savaşan kişilere yönelik bir mübadele, eğitim ve işbirliği programının oluşturulmasına ilişkin 19 Mart 1998 tarihli Ortak Eylem (FALCONE PROGRAMI): OJ L 99 31 Mart 1998 s. 8

İnsan Haklarına İlişkin Konular

185. Birliğin Hedeflerine ulaşılmasında vazgeçilmez sayılan diğer Sözleşmeler
186. İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi (Roma, 4 Kasım 1950 ve 1952'de yapılan protokol)
187. Her Tür ırkçılığın Kaldırılmasına yönelik BM Sözleşmesi (New York, 7 Mart 1996)
188. Kişisel Bilgilerin Otomatik olarak İşlenmesine yönelik bireylerin korunmasına ilişkin Sözleşme (Strazburg, 28 Ocak 1981)
189. İşkence ya da başka türlü İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Muamele ve Cezalara karşı Avrupa Sözleşmesi (Strazburg , 26 Kasım 1987)
190. Çocuk Haklarına ilişkin BM Sözleşmesi (New York, 20 Kasım 1989)
191. İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklere ilişkin Avrupa Sözleşmelerine ek protokoller:
192. 1963 yılına ait 4 Nolu Protokol
193. Ölüm Cezasının kaldırılmasına ilişkin 1983 yılına ait 6 Nolu Protokol
194. 1984 yılına ait 7 Nolu Protokol

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Dış İlişkiler

195. 498 X0429 Avrupa Birliği Antlaşmasının aday ülkelerin Avrupa Birliğinin Adalet ve İç İşleri alanlarındaki müktesebatı kabul etmeleri, uygulamaları ve etkin bir şekilde yürürlüğe koymaları ile ilgili olarak toplu bir değerlendirme mekanizmasının oluşturulmasına ilişkin K3 Maddesi temelinde Konsey tarafından kabul edilen 29 Haziran 1998 tarihli Ortak Eylem: OJ L 191 07.07.1998 s.0008-0009

c) Sorumlu Kuruluş

- Adalet Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı
- Dışişleri Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- GümrükMüsteşarlığı

d) Nihai Hedef

Ülkemizin kısa ve orta dönemde tam üyelik hazırlık çalışmalarını en hızlı bir şekilde tamamlayabilmesi için adalet ve içişleri alanında AB ile kapsamlı bir işbirliği yaklaşımını benimseyerek çabalarını bu yönde yoğunlaştırması hedeflenmektedir. Adalet ve içişleri alanında işbirliğini geliştirme hedefleri kapsamında mevzuattan ve uygulamadan kaynaklanan farklılıkların giderilmesi, işbirliği alanında gerçekçi programların hazırlanması ve bir takvime bağlanması için herşeyden önce AB'nin bu alandaki politikaları ile bu politikaları gerçekleştirmek için sahip olduğu araçları analiz etmek, işbirliğini hükümetlerarası işbirliği şeklinde geliştirmek, hedeflerin uygulamaya yönelik olmasını sağlayacak pratik çözümlerin aranmasına önem ve öncelik verilmesi gerekmektedir.

II- UYGULAMA YÖNTEMİ

a) Türk Mevzuatının Mevcut Durumu

İltica

1. Sığınmacılara İlişkin 94/6169 sayılı Yönetmeelik
2. 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun ve bunu değiştiren 4360 sayılı Kanun
3. 5682 sayılı Psaport Kanunu

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Göç

4. 1475 sayılı İş Kanunu
5. 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun ve bunu değiştiren 4360 sayılı Kanun
6. 5682 sayılı Psaport Kanunu

b) Türk Mevzuatında Yapılması Gereken Değişiklikler

5682 sayılı Pasaport Kanununda değişiklik öngören tasarı Başbakanlığa sunulmuştur.

III. TAKVİM

Kısa Vade

- Avrupa Birliğinin adalet ve içişleri alanındaki mevzuatı ve uygulamaları ile ilgili bilgilendirme programları geliştirilecektir.
- Organize suçlar, uyuşturucu madde kaçakçılığı, rüşvet ve karapara aklama ile etkin bir şekilde mücadele edilecektir.

Adli ve idari kapasitenin güçlendirilmesi

- AB'nin adalet ve içişleri alanındaki müktesebatının benimsenmesini ve etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla yapılacak kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesi çalışmaları kapsamında, yasadışı göçler ve uyuşturucu madde kaçakçılığının önlenmesi için sınır kontrollerinin güçlendirilmesine öncelik verilecek ve ilgili kuruluşlar arasında etkin bir koordinasyonun sağlanması için gerekli tedbirler alınacaktır.

Orta Vade

- Topluluk Hukuku ile adalet ve içişleri alanındaki AB müktesebatının uygulamaları konularında eğitim programları geliştirilecektir.
- Schengen Bilgi Sistemi ve Europol'a katılımın sağlanması için verilerin korunması konusunda ki AB müktesebatı benimsenecektir.
- AB'nin vize mevzuatı ve uygulamalarına uyum sağlanacaktır.
- Yasal olmayan göçün önlenmesi için göç (kabul, tekrar kabul, sınırdışı etme) konusundaki AB mevzuatının benimsenmesi ve uygulanması sağlanacaktır.
- Sınır yönetiminin güçlendirilmesi ve Schengen Sözleşmesinin tam olarak uygulanmasını sağlamak için gerekli çalışmalar başlatılacaktır.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

- Yolsuzluk, uyuşturucu madde kaçakçılığı organize suçlar, karapara aklama ile mücadele, ceza ve medeni hukuk alanında adli işbirliği konularında AB müktesebatının benimsenerek uygulanması sağlanacak ve bu alanlarda uluslararası işbirliğinin geliştirilmesine özen gösterilecektir.

İdari ve adli kapasitenin güçlendirilmesi

- Adalet ve içişleri alanında AB politikalarının etkin bir şekilde uygulanması, sınır yönetimlerinin güçlendirilmesi ve Schengen Sözleşmesi hükümlerinin uygulama alanına intikalinin sağlanması için kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesi çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

3.25.2 Cezai Konularda Polis ve Adli İşbirliği

I- ÖNCELİK TANIMI

a) Mevcut Durum

Bu başlık ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, terör, insan kaçakçılığı ve çocuklara karşı işlenen suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, yolsuzluk ve dolandırıcılık suçlarını içermektedir

Türkiye bu alanda aşağıda belirtilen konularda işbirliğine gidilmesi amacını taşımaktadır:

- Mahkeme dışında delillerin toplanması ve kararların tanınması ve tenfizi konularında işbirliğini geliştirmek ve basitleştirmek;
- Kanunlar ihtilafı ve adli yetki ile ilgili kuralların uyumlaştırılmasına yardım etmek;
- Gerektiğinde üye devletlerde uygulanan hukuk usulü kuralları ile uyumlaştırmaya yardım ederek yargılamaların uygun şekilde görülmesine mani olan engelleri ortadan kaldırmak;
- Yargılama ve mahkeme kararlarının uygulanması ile ilgili sorumlu bakanlıklarla, üye devletlerin adli ve mukabil kurumları arasında işbirliğini kolaylaştırmak ve hızlandırmak;
- Üye devletlerle Türkiye arasındaki suçluların iadesini kolaylaştırmak;
- Yargısal yetki ihtilaflarını önlemek;
- Bahse konu işbirliğini ilerletmek gerektiğinde, üye devletlerde uygulanan kuralların uyumlaştırılmasını sağlamak;

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

- Organize suç, terörizm ve yasadışı uyuşturucu kaçakçılığı alanlarında suç ve cezaların asgari ortak unsurların belirlenmesi yolu ile alınacak tedbirleri kabul etmek;
- Suçların önlenmesi; ortaya çıkarılması ve soruşturulması bağlamında üye devletlerin polis, gümrük ve diğer özel kanun uygulayıcısı birimler arasında eylemsel işbirliği yapmak;
- Şüpheli malî muamelelerle ilgili bilgileri toplamak, muhafaza etmek, işlem yapmak, analiz etmek ve teati etmek;
- Bu konularda çalışacak personelin değişimi, eğitimi, geçici görevlendirilmeleri, teçhizat kullanımı ve adlî takibat konularında işbirliği ve ortak girişimlerde bulunmak;
- Önemli organize suç konuları ile ilgili özel soruşturma yöntemlerine ilişkin ortak değerlendirmeler yapmak.

Bu alandaki AB mevzuatının büyük bir kısmı Türkiye'nin AB'ne tam üye olmasından sonra uyumlaştırma gerektirmektedir.

b) AB Müktesebatı

- 196.** Mahkemelerin Yetkisini Tayin eden Protokolü de İhtiva eden Hukuki ve Ticari Konularda Hukuki ve Hukuki olmayan Dokümanların Avrupa Birliği Üye Devletlerinde Kullanımı Hakkındaki 26 Mayıs 1997 Sözleşmesi,
- 197.** Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3 Maddesi Uyarınca İmzalanan Evlilikle İlgili Kararların Uygulanması ve Tanınması ile Yargı Yetkisi Hakkında Sözleşme,
- 198.** Ticari ve Medeni Hukuk Konusundaki Kararların Uygulanması ve Yargı Yetkisi Hakkındaki Sözleşme,
- 199.** Akdi Yükümlülöklere Uygulanan Kanun Hakkında Sözleşme,
- 200.** Üçüncü bir Ülke Tarafından Kabul Edilen Yasal Mevzuatın Kendi Sınırları Dışında Uygulanmasının Etkilerine Karşı Koruyucu Önlemler Hakkındaki 22 Aralık 1996 tarihli Ortak Eylem Kararı,
- 201.** 1 Mart 1954 tarihli Hukuk Usulü Hakkında Sözleşme,
- 202.** 15.11.1965 Tarihli Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî ve Adlî Olmayan Belgelerin Yurtdışında Kullanımı Hakkında Sözleşme,
- 203.** 18 Mart 1970 tarihli, Hukukî ve Ticarî Konularda Yurtdışında Delil Toplanması Hakkında Sözleşme,

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

219. Para Aklama Suçlarından Elde Edilen Kazançlar İle Suçta Kullanılan Araçlara El konulması Zaptı Ve Takibatı İle İlgili Avrupa Birliğini Kuran Antlaşma'nın K.3 Maddesine Dayanılarak Alınan 03.L2.L998 Tarihli Ortak Eylem Kararı,
220. Avrupa Birliği Üyesi Devletlerde Cezai Bir Suç Organizasyonuna Katılmayı Suç Kabul Eden Ortak Eylem Kararı,
221. Adli Kararların Uluslararası Düzeyde Geçerliliği Hakkında Avrupa Sözleşmesi 28 Mayıs 1970'de İmzalanmıştır,
222. 15 Mayıs 1972 tarihli Cezai Konularda Yargılama İşlemlerinin Nakli Avrupa Sözleşmesi,
223. Suçluların İadesi Hakkındaki Avrupa Sözleşmesine Ek 1. Protokol,
224. Suçluların İadesi Hakkındaki Avrupa Sözleşmesine Ek 2. Protokol,
225. Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardım Hakkındaki Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol,
226. 21.Mart 1983 Tarihli Hükümlülerin Nakli Sözleşmesi,
227. 06.11.1990 tarihli Avrupa Birliği Üye Devletleri Arasında Cezaî Konularda Soruşturmanın Nakli Sözleşmesi,
228. 13.11.1991 tarihli Avrupa Birliği Üye Devletleri Arasında Yabancı Ceza Hükümlerinin Uygulanması Sözleşmesi,
229. Yasa Uygulayıcılarının Değişimini Öngören 28.10.1996 Tarihli Ortak Eylem Kararı,
230. İnsan Ticareti ve Çocukların Seksüel Amaçla Kullanılmalarıyla Mücadeleden Sorumlu Görevlilerin Değişimi Programını öngören 29.11.1996 tarihli Ortak Eylem Kararı,
231. Yasa Uygulayıcı Makamlar Arasında İşbirliğini, Eğitimi ve Değişimi Amaçlayan Ortak Bir Program Oluşturulması Hakkındaki 20.12.1996 Tarihli Ortak Eylem Kararı,
232. İltica, Göç ve Dış Sınırlardan Geçiş Alanlarında İşbirliği Yapılması, Eğitim ve Değişim Programı Uygulanmasını Amaçlayan 19 Mart 1998 Tarihli Ortak Eylem Kararı,
233. Organize Suçlarla Mücadeleden Sorumlu Görevlileri için Eğitim, Değişim ve İşbirliği Yapılmasını Amaçlayan 19 Mart 1998 Tarihli Ortak Eylem Kararı,

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

234. Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi,
235. Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi,
236. Kişisel Verilerin Korunmasına dair 28 Ocak 1981 tarihli Sözleşme,
237. İşkence, Kötü Muamele ve Diğer İnsanlık Dışı Aşağılayıcı Davranış ve Cezalandırmanın Önlenmesine dair Avrupa Sözleşmesi,
238. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi,
239. Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesine Ek 4 nolu 1963 Tarihli Protokol,
240. Ölüm Cezalarının Kaldırılmasına dair Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunması Sözleşmesine Ek 6 nolu Protokol,
241. Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesine Ek 7 nolu Protokol,
242. Adalet ve İçişleri Alanındaki Avrupa Birliği Mevzuatının Aday Ülkelerce Etkili Uygulanması, Uyarlanması ve Ortak Değerlendirilerek Kanunlaştırılmalarına Dair Mekanizma Kurulması Hakkındaki 29 Haziran 1998 tarihli, Avrupa Birliğini Kuran Antlaşmanın K.3 Maddesine Dayanılarak Kabul Edilen Ortak Eylem Kararı,

c) Sorumlu Kuruluş

Yukarıda belirtildiği üzere Adalet Bakanlığı, “Adalet ve İçişleri” konusunda sorumlu kurumdur. Adalet Bakanlığı bünyesinde ilk ilgili birim bu konularda koordinasyon sağlayan Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi Başkanlığı’dır.

Dairenin Görevleri:

- Avrupa Topluluğu ile ilgili hususlarda Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren konularda koordinasyonu sağlamak,
- Avrupa Topluluğu ile ilgili Devlet Bakanlığının koordinasyon çalışmalarına yardımcı olmak,
- Bu alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirler almak
- Uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek.

Daire Başkanlığını “Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü”ne dönüştürmek amacı ile bir kanun tasarısı hazırlanmış ve Meclise sunulmuştur. Bu kanun yürürlüğe

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

girdiği zaman bu birimde şu ana kadar ilk kez 2 tercüman ve 8 uzman görev almış olacaktır. Ayrıca şu an mevcut olan 5 hakime 7 tetkik hakimi daha ilave edilecektir.

Adalet Bakanlığı'nda uluslararası anlaşmalardan, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve AB Dışında kalan diğer örgütlerle ilişkilerden sorumlu olan başka bir bölüm de Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'dür. Bu birim cezaî ve hukuki konularda adlî işbirliğini öngören uluslararası anlaşmaları esas alarak diğer devletlerle işbirliği yapabilecek uygun bir yapılanmadır. Bahsi geçen konularda talepleri olan mahkemeler taleplerini, bu konulardan sorumlu savcılar aracılığı ile bu birime iletmektedirler.

Kanunlar Genel Müdürlüğü, doğrudan adlî konulara ilişkin hususlarda kanun tasarıları hazırlamaktan sorumludur.

Taşra teşkilatındaki hâkim ve savcılar da Uygulayıcı Kurumlar kapsamında bulunmaktadır.

“Mevcut Durum” başlığı altında açıklandığı gibi organize suç, terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı gibi bazı cezaî konularda işbirliği için İçişleri Bakanlığı'nın ve kara paranın aklanması açısından Maliye Bakanlığı'nın uygulayıcı kurumlar olarak rolleri de göz ardı edilmemelidir.

d) Nihai Hedef

Nihai amaç, Türk mevzuatının AB müktesebatına lâyıkıyla ve tam olarak uyumlaştırılması ve uygulanmasını sağlamaktır.

II- UYGULAMA YÖNTEMİ

a) Türk Mevzuatının Mevcut Durumu:

Türkiye'nin Şu Anda Taraf Olduğu Milletlerarası Sözleşmeler:

- Hukukî Usulü Hakkında Sözleşme
- Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî ve Adlî Olmayan Belgelerin Yurtdışında Tebligatı Hakkında Sözleşme
- Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yönleri Konulu Sözleşme
- Suçların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi
- Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardım Avrupa Sözleşmesi
- Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Konusunda Avrupa Sözleşmesi
- Ceza Kavuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

- Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol
- Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol.
- Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme
- İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi
- İşkencenin ve Diğer Gayrî resmî Muamele ve Cezaların Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi

b) Türk Mevzuatında Yapılması Gereken Değişiklikler:

Aşağıdaki sözleşmeler onay aşamasında bulunmaktadır:

- Çocukların Velayetine ve Velayetin Tekrar Gözden Geçirilmesine İlişkin Kararların

Tanınması ve Tenfizine Dair Avrupa Sözleşmesi

- Milletlerarası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Anlaşması

- Milletlerarası Medeni ve Siyasî Haklar Anlaşması

- Kişisel Bilgilerin Otomatik İşlenmesi ile ilgili olarak Bireylerin Korunması Hakkında

Sözleşme

- 1963 tarihli 4. Protokol

- İdam Cezasının Kaldırılmasına İlişkin 1983 tarihli 6. Protokol

- 1984 tarihli 7. Protokol

- Hukukî veya Ticarî Konularda Yurtdışında Delillerin Toplanmasına İlişkin Sözleşme (Lahey, 18 Mart 1970)

- Yargıya Müracaat Hakkında Uluslararası Sözleşme (Lahey, 25 Ekim 1980)

- Suçluların İade Edilmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek Birinci Protokol (Strasbourg 15 Ekim 1975)

- Her Türlü Irk Ayrımcılığının Önlenmesine Dair B.M. Sözleşmesi (New York 7 Mart 1966)

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Bu sözleşmeler dışında Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan başka kanun tasarıları da bulunmaktadır. Bu tasarılar Adalet ve İçişleri konusundan ziyade Siyasî Kriterlerle ilgili olmakla beraber yinede 2 grupta özetlenebilir.

TBMM'ne Sunulan Kanun Tasarıları:

- Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkumiyetlerinin İnfazına Dair

Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

- Bazı Suç ve Cezaların Affına İlişkin Kanun Tasarısı

- Türk Medeni Kanunu Tasarısı

- Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında

Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

- Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tasarısı

- Adalet Akademisinin Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı

- Kamu Denetçiliği Kanunu Tasarısı

Adalet Bakanlığı'na Üzerinde Çalışılan Kanun Tasarıları :

- Türk Ceza Kanunu

- Türk Ceza Kanunu, Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ve Orman Kanununda Yer Alan Ölüm Cezalarının Kaldırılarak Yerlerine Güvenlik Önlemleri Artırılmış Müebbet Ağır Hapis Cezası İkame Edilmesine Dair Kanun Tasarısı

- Ceza Mahkemeleri Usul Kanunu

- Borçlar Kanunu

- Türk Ticaret Kanunu

- Milletlerarası Tahkim Kanunu

- Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun

c) Gerekli Kurumsal Değişiklikler:

- Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü: Adalet ve İçişleri konusunda kurumsal değişikliklerle doğrudan ilgili olan değişiklik Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi konusundadır. Şu anda Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesi olarak faaliyetleri yürüten bu birim kanun değişikliği sonrası Genel Müdürlük olarak daha etkin olarak hizmet verecek ve şu an 5 kişi olan uzman kadrosu da 22'ye yükseltilecektir.

(Aşağıda belirtilen kurumlar (b) başlığının parantez içinde açıklanan kanun tasarılarını yürürlüğe girmesinden sonra kurulması amaçlanmaktadır:

- Kişisel Verilerin Korunması Kurumu
- Adalet Akademisi
- Hâkimler ve Savcılar Birliği
- Kamu Deneticiliği Kurumu
- Uzlaşma Kurulları
- İstinaf Mahkemesi
- Tahkim Kurulları
- Tutukevi, Cezaevi ve İslahevlerini İzleme Kurulu)

d) Yeni Hukuki Düzenlemelerin Yürürlüğe Girmesine Bağlı Olarak Alınması Gereken Tedbirler

Türk Mevzuatında Zorunlu Değişiklikler başlığı altında ifade edilen sözleşmelerin onaylanmasından sonra, bu sözleşmelerin uygulanmasını teminen gerekli kanun ve yönetmelikler çıkarılacaktır.

e) Yeni Hukuki Düzenlemelerin Uygulanması için Gereken Ek Personel ve Eğitim İhtiyacı

Adalet Bakanlığınca, Avrupa Topluluğu Koordinasyon Dairesini, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'ne dönüştürmek amacıyla bir kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte 2 tercüman, 8 uzman ve 7 tetkik hakimine ihtiyaç duyulacaktır.

f) Gerekli Yatırımlar:

Adalet Bakanlığı, yargı sistemi açısından bilgi teknolojisine büyük önem vermektedir. Bu nedenle "Ulusal Yargı Ağı Projesi" adı verilen özel bir proje

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

hazırlanmıştır.. Bu projenin iki aşaması vardır. 2000 yılı Eylül ayında başlayan birinci aşama ile Adalet Bakanlığı Merkez Teşkilatındaki işlerin otomasyonu sağlanacaktır. Ulusal Yargı Ağı Projesi'nin birinci aşamasında amaç Adalet Bakanlığı'nın Merkez Teşkilatında gerçekleştirilen işlemlerin bilgisayar ve özel yazılım gibi teknolojik imkanların yardımı ile daha hızlı ve daha verimli görülmesini sağlamaktır. Bu aşama 2001 yılı sonunda tamamlanacaktır.

Projenin ikinci aşamasında mahkemelerin ve Cumhuriyet savcılıklarının otomasyonu ve noterlik, nüfus müdürlükleri, topu müdürlükleri gibi diğer kurumlarla entegrasyonu sağlanacaktır.

İkinci proje ise ihtisas mahkemeleri ile ilgilidir. Fikrî haklar konusu, 1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararının önemli bir bölümü olduğundan Fikrî Mülkiyet Hakları Mahkemelerinin kurulması başlangıç noktası olarak alınmıştır.

Fikrî ve Sınaî Mülkiyet Hakları Mahkemelerinin kurulabilmesi için uzman hâkim ve personele ihtiyaç duyulacaktır. Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği ile bu konuda ortak bir proje hazırladı. "Fikrî Mülkiyet Haklarının Etkin Uygulanması Projesi", yeni fikrî, sınaî ve ticarî mülkiyet mevzuatının etkin ve hızlı şekilde uygulanmasını sağlamayı hedeflemektedir.

Bu proje kapsamında, 12 hâkim ve savcı bir AB enstitüsünde 10 ay süresince akademik eğitim alacaktır ve fikrî, sınaî ve ticarî mülkiyet haklarından doğan uyuşmazlıkları çözmek amacı ile 12 ihtisas mahkemesi kurulacaktır.

Ayrıca, Ankara Üniversitesi Fikrî Haklar Araştırma Enstitüsü'nde bir Dokümantasyon Merkezi kurulacaktır.

Mahkemeler, Adalet Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü ve Gümrük İdaresi arasında bir bilgisayar ağı kurulacaktır.

Projenin maliyeti AB kaynaklarından (MEDA) sağlanmakta olup, Adalet Bakanlığı da kendi bütçesinde katkıda bulunmaktadır.

Yukarıda değinilen AB'nin finanse ettiği projenin bir tamamlayıcı unsuru olarak Bakanlıkça, Türk Patent Enstitüsü ile Dünya Bankası işbirliğinde bir proje hazırlandı. Bu projeye göre AB'nin finanse ettiği proje kapsamı dışında kalan hâkim ve savcılar için fikrî haklar konusunda eğitimin kapsamını genişletmek amacıyla Türkiye'de 2001 yılı Mayıs ayında eğitim verilecektir.

III- TAKVİM

Kısa Dönem

Türk Mevzuatında Zorunlu Değişiklikler adıyla (b) alt başlığında bahsedilen kanun tasarıları üzerinde, Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulan çeşitli komisyonların çalışmaları devam etmekte olup bu çalışmaların 2001 yılı sonuna kadar tamamlanıp TBMM'ne gönderilmesi beklenmektedir.

Orta Dönem

Üzerinde çalışmalar henüz başlamamakla birlikte Hükümet tarafından (İnsan Hakları Koordinasyon Kurulu Kararı referans alınarak) önerilen konularda çalışmalar 2004 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

3.25.3 Kara Para Aklama

I- ÖNCELİK TANIMI

a) Mevcut Durum

Kara para aklama ile mücadele, organize suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı ve kazanç elde etme amacıyla işlenen diğer suçların önlenmesi konusunda çok önemli bir konuma sahiptir. Ayrıca, kara paranın mali sistem üzerindeki olumsuz etkileri de tüm ülkeler açısından kara para aklamayla mücadeleyi bir zorunluluk haline getirmektedir. Aksi takdirde kara para, mali sistemleri esir alacak, mali sistemde istikrarsızlığa sebep olacak, mali sisteme ve mali sistem içerisinde yer alan kurumlara duyulan güveni sarsacaktır. Bu nedenle, özellikle son on beş yıl içerisinde kara para aklama ile mücadele konusunda uluslararası düzeyde önemli adımlar atılmıştır.

Kara para aklama ile mücadele konusunda, bu güne kadar uluslar arası düzeyde atılan en kapsamlı adımlardan birisi, G-7 ülkeleri tarafından (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya ve Kanada), Temmuz 1989'da Paris'teki ekonomik zirve toplantısında, yasadışı uyuşturucu ticareti ile bağlantılı mali sorunların ele alınması ve para aklama ile mücadeleye yönelik mevzuatların standardizasyonu ile üye ülkeler arasında sürekli bir bilgi değişiminin tesis edilmesi amacıyla OECD bünyesinde Mali Eylem Görev Grubu'nun (Financial Act Task Force-FATF) oluşturulmasıdır. FATF'in üye sayısı bugün 29'a ulaşmıştır. Tüm Avrupa Birliği üyeleri aynı zamanda FATF' a da üyedirler.

FATF, 1990'da 40 Tavsiye Kararlarını kabul ederek, kara para aklama ile mücadele konusunda üye ülkeler tarafından yapılması gereken düzenlemelerin ve mevzuat değişikliklerinin çerçevesini çizmiştir. 40 Tavsiye kararları, 1996'da, geçen altı yılın birikimi ışığında ve ortaya çıkan yeni gereksinimlere cevap vermek amacıyla revize edilmiştir.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Ülkemiz 25 Eylül 1991’de Mali Eylem Görev Grubuna (FATF) üye olmuştur. Bu tarihten sonra, mevzuatımızın 40 Tavsiye Kararlarına uyumlaştırılması amacıyla gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Yapılan çalışmalar, 1996’da sonuç vermiş ve « 4208 Sayılı Kara paranın Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun » 19 Kasım 1996 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 40 Tavsiye Kararlarının ve Türkiye’nin 22 Kasım 1995’de taraf olduğu Viyana Konvansiyonu’nun gereklerini karşılamak üzere çıkarılan Kanun’un açıklanmasına ve uygulanmasının gösterilmesine yönelik olarak başta « Kara paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Yasanın Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik » olmak üzere dört adet yönetmelik çıkarılmıştır. Yasa gereğince kurulan ve 12 Şubat 1997’de faaliyete geçen Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu da, 40 Tavsiye Kararlarının gereklerini karşılamak amacıyla şüpheli işlem bildirimleri ve kimlik tespiti konusunda iki adet tebliğ yayımlamıştır.

Ülkemizde kara para aklama konusunda bugüne kadar yapılan tüm düzenlemeler 40 Tavsiye Kararları ve Viyana Sözleşmesi temellerine dayalı olarak hazırlandığı için, aynı temellere dayalı olarak çıkarılan 91/308/EEC sayılı Avrupa Konseyi direktifinin gereklerini karşılayacak niteliktedir.

Türkiye’de kara paranın aklamayla mücadele mevzuatı kapsamında şu anda yürürlükte bulunan düzenlemeler şunlardır:

- Kara paranın Aklanmasının Önlenmesi Hakkında 4208 Sayılı Yasa
- Kara paranın Aklanmasının Önlenmesi Hakkında 4208 Sayılı Yasa’ nın Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- Mali Suçlarla Mücadele Koordinasyon Kurulunun Çalışma Esas Ve Usulleri Hakkında Yönetmelik
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Mali Suçları Araştırma Uzmanları Görev Ve Çalışma Yönetmeliği
- Kontrollü Teslimat Uygulaması Esas Ve Usulleri Hakkında Yönetmelik
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Kimlik Tespiti Hakkında Genel Tebliği. (Sıra No:1)
- Mali Suçları Araştırma Kurulu Şüpheli İşlemler Hakkında Genel Tebliği. (Sıra No:2)

b) AB Müktesebatı

243. 10 Haziran 1991 tarih ve 91/308/EEC sayılı Mali Sistemin Kara para Aklama Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesine İlişkin Konsey Direktifi

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

91/308/EEC sayılı « Mali Sistemin Kara para Aklama Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesine İlişkin Konsey Direktifi » nin amacı; sermaye akışını ve mali hizmetlerin sunulmasını sınırlamadan mali sistemin kara para aklanmasında bir araç olarak kullanılmasının engellenmesidir.

91/308/EEC Sayılı Direktif, suç kaynaklı para ve bunun mali sistemde güven ve doğruluk ilkelerine zarar verici etkileriyle mücadelede bir dönüm noktasıdır. Direktif, uyuşturucu kaçakçılığı ve genel olarak organize suçlara karşı yürütülen mücadelenin can alıcı bir parçası olan suç kaynaklı paranın mali sisteme girişinin engellenmesinde üye ülkelerin çabalarına bir temel oluşturmuştur.

10 Haziran 1991 tarih ve 91/308/EEC sayılı « Mali Sistemin Kara para Aklama Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesine İlişkin Konsey Direktifi » , 40 Tavsiye Kararları ve 1988'de imzaya açılan Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Viyana Konvansiyonu) temel alınarak hazırlanmıştır.

Gerçekte bu Direktif AB üyesi olmayan ülkeler için de kara para aklanmasına karşı önlem almalarında bir referans olmuştur. Topluluk hukukunun (acquis communautaire) önemli bir parçası olan AB kara para aklamayla mücadele kuralları gerek Birliğe aday ülkeler ve gerekse bu alanda AB ile birlikte çalışan diğer ülkeler için standartlar ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan çoğu üye ülke mevzuatı gerek daha düşük para limiti ve gerekse mali kurumlar dışındaki diğer kurum ve meslek gruplarının yükümlüler arasında sayılması bakımından halen mevcut Direktifin gerekliliklerinin çok daha ötesinde hükümler kapsamaktadır.

c) Sorumlu Kuruluş

- Kara paranın aklanması ile mücadele mevzuatının uygulanmasından sorumlu olan birimlerin başında Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu gelmektedir.
- Mali Suçlarla Mücadele Koordinasyon Kurulu
- İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü
- Adalet Bakanlığı

d) Nihai Hedef

Ülkemizin nihai hedefi, AB Müktesebatı ile tam uyumun sağlanmasıdır. Ülkemizde yürürlükte bulunan kara para aklama ile mücadele mevzuatı, 10 Haziran 1991 tarih ve 91/308/EEC sayılı « Mali Sistemin Kara para Aklama Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesine İlişkin Konsey Direktifi » nin gereklerini karşılayacak niteliktedir. Ancak, kara para aklamayla mücadele

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

konusunda AB müktesebatında değişiklik olduğu takdirde, ulusal mevzuatımızın da bu değişikliklere paralel olarak değiştirilmesi gerekecektir.

II- UYGULAMA YÖNTEMİ

a) Türk Mevzuatının Mevcut Durumu

Direktife göre aşağıdaki fiiller, kasıtlı olarak işlenmesi halinde « kara para aklama » şeklinde tanımlanmıştır,

- « Bir malvarlığının öncül suçtan ya da bu tür suça iştirakten kaynaklandığını bilerek, bu malvarlığının yasadışı kaynağını gizlemek veya öncül suçun işlenmesine karışan herhangi bir şahsın, eylemlerinin hukuki sonuçlarından kaçınmasına yardım etmek amacıyla malvarlığının değiştirilmesi ya da transfer edilmesi,
- Malvarlığının, öncül suçtan ya da bu suça iştirakten kaynaklandığını bilerek, gerçek niteliğini, kaynağını, yerini, durumunu, hareketini, malvarlığına ilişkin hakları veya sahipliğini gizlemek,
- Alındığı tarihte, bir malvarlığının öncül suçtan ya da bu suça iştirakten kaynaklandığını bilerek, iktisap edilmesi, zilyetliği veya kullanılması,
- Yukarıdaki paragraflarda sözü edilen eylemlerden herhangi birinin işlenmesine iştirak, işlenmesi amacıyla teşekkül oluşturmak, teşebbüs, yardım ya da teşvik etmek, kolaylaştırmak ve yol göstermek. »

Direktif, ülkeler tarafından gerekli düzenlemelerin yapılarak bu fiillerin üye ülkelerce kara para aklama suçu olarak kabul edilmesini öngörmektedir.

Kara para Aklamanın Önlenmesi Hakkında 4208 Sayılı Yasa'nın 2. maddesinin (a) bendinde belli kanunlara ve Türk Ceza Kanunu'nun belli maddelerine göndermede bulunularak bu kanunlar ve maddeler tarafından suç sayılmış olan fiillerin işlenmesi sonucunda elde edilen para, mal ve diğer kazançlar kara para olarak tanımlanmış ve sayılmış olan öncül suçlar sonucunda elde edilen kara paranın elde edenlerce meşruiyet kazandırılması amacıyla değerlendirilmesi, bu yolla elde edildiği bilinen kara paranın başkalarınca iktisap edilmesi, bulundurulması; elde edenlerce veya başkaları tarafından kullanılması, kaynak veya niteliğinin veya zilyet ya da malikinin değiştirilmesi, gizlenmesi veya sınır ötesi harekete tabi tutulması veya bu hareketin gizlenmesi, yukarıda belirtilen suçların hukuki sonuçlarından failin kaçmasına yardım etmek amacıyla kaynağının veya yerinin değiştirilmesi veya transfer yoluyla aklanması veya kara paranın tespitini engellemeye yönelik fiiller aynı maddenin (b) bendinde « kara para aklama » olarak tanımlanmıştır.

91/308/EEC Sayılı Avrupa Konseyi Direktifi, Viyana Konvansiyonu'na göndermede bulunarak sadece uyuşturucu kaçakçılığını kara para aklamanın öncül suçu saymış ve üye ülke mevzuatlarının bu yönde düzenlenmesini

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

öngörmüştür. 4208 Sayılı Yasa'nın 2. maddesi ise sadece uyuşturucu kaçakçılığını değil, başta silah kaçakçılığı, emtia kaçakçılığı, tarihi eser kaçakçılığı, evrakta sahtekarlık, nitelikli dolandırıcılık olmak üzere, kazanç elde etme amacıyla işlenebilecek belli başlı suçları öncül suç olarak saymıştır. Dolayısıyla, 4208 Sayılı Yasa'da yer alan kara para aklama suçu tanımı, 91/308/EEC Sayılı Avrupa Konseyi Direktifinde tanımlanan kara para aklama suçunun tüm unsurlarını içermektedir.

Direktif'in 3. maddesinde kimlik tespiti ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Bu maddeye göre kredi kurumları ve mali kurumlar 15000 Euro'yu aşan tüm işlemlerde ve müşteri ile iş ilişkisi başlarken kimlik tespiti yapmak zorundadırlar. Kredi kurumları ve mali kurumlar tarafından işlemin başkası adına yapıldığından şüphelenildiği veya emin olduğu durumlarda adına işlem yapılan kişinin de kimlik tespiti yapılmalıdır. 4.maddede ise kimlik tespiti ile ilgili belgelerin ve yapılan işlemlerle ilgili dökümanların en az beş yıl süreyle saklanması öngörülmektedir.

Ülkemizde, 2 Temmuz 1997'de yayımlanarak yürürlüğe giren « Kara paranın Aklanmasının Önlenmesi Hakkında 4208 Sayılı Yasanın Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik »'in « Kimlik Tespitine İlişkin Esaslar » başlıklı 2. bölümünde yer alan 4,5 ve 6. maddelerde kimlik tespiti ile ilgili temel düzenlemeler yapılmış daha sonra bu düzenleme kapsamında yer alan yükümlülüklerin açıklanması amacıyla Mali Suçları Araştırma Kurulu tarafından 1 no.lu tebliğ yayımlanmıştır. Bu düzenlemelerle başta banka ve mali kuruluşlar olmak üzere 21 yükümlü sınıfı kimlik tespiti yükümlülüğüne tabi tutulmuş ve müşteri ile iş ilişkisi başlarken ve 2 milyar TL. üzerindeki tüm işlemler için kimlik tespiti yapma zorunluluğu getirilmiştir. Bu limit Direktif'te belirtilen limitin çok daha altındadır. Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun 1 no.lu tebliği, bu yükümlü gruplarına, kimlik tespitine ilişkin belgeleri beş yıl süreyle saklama zorunluluğu getirmiştir. Ayrıca, bankalar ve yükümlülüğe tabi diğer gruplar Türk Ticaret Kanununa göre bütün belgelerini 10 yıl saklama mecburiyetindedirler. Kimlik tespiti ile ilgili şu anda ülkemizde yürürlükte bulunan düzenlemeler de, 91/308/EEC Sayılı Direktif'in gereklerini karşılayacak düzeydedir.

91/308/EEC Sayılı Direktif'in 5. maddesi uyarınca kredi kurumları ve mali kurumlar, gerçekleştirilen işlemin kara para aklamayla ilgisi olma ihtimalinin bulunup bulunmadığı konusunda gerekli özeni göstermelidirler. Ülkemizde yürürlükte olan düzenlemeler, yükümlülükler konusunda gerekli özeni göstermeyen, şüpheli işlem bildiriminde bulunulması gereken hallerde bulunmayan, kimlik tespiti yapmayan ve diğer yükümlülükleri yerine getirmeyenleri sorumlu tutmaktadır. Ülkemizde, 4208 Sayılı Yasa'nın 12.maddesi Direktif'in bu maddesi ile ulaşılmaya çalışılan amaca hizmet etmektedir.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

Direktif'in 6. maddesi kredi kurumları ve mali kurumların, bunların yöneticilerinin ve personelinin, yetkili otoritelerle tam bir işbirliği içerisinde olmalarının sağlanmasını öngörmektedir.

4208 Sayılı Yasa'nın 5.maddesinde kamu kuruluşlarının yanısıra, diğer gerçek ve tüzel kişilerin de Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığına ve Kanun'un 3. maddesinde sayılan ve Mali Suçlar Araştırma Kuruluna bağlı olarak görev yapan yetkililere her türlü kolaylığı ve yardımı göstermek, bu yetkililer tarafından istenecek bilgi ve belgeleri teslim etmek zorundadırlar. Bu düzenlemeyle sadece banka ve mali kuruluşlara değil, tüm gerçek ve tüzel kişilere gerektiğinde kara para aklama ile mücadelede yer alan yetkililerle işbirliği yapma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, 4208 Sayılı Yasanın, yükümlülükler aykırı davranışlarla ilgili müeyyideleri düzenlemiş olan 12. maddesi, Başkanlık ve diğer yetkililerin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyenlerin altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ve ağır para cezası ile cezalandırılmasını öngörmektedir.

91/308/EEC 7.maddeye göre, kredi kurumları ve mali kurumlar kara para aklamaya ilgisi olduğundan şüphelenilen işlemlerin yetkililere haber verilinceye kadar gerçekleştirmemeli, işlemin gecikmesi işlemi yapanları tedirgin ederek uyaracaksa işlemi gerçekleştirerek işlemden sonra derhal yetkili otoritelere bilgi vermelidirler. Kara para Aklanmasının Önlenmesine Dair Yasanın Uygulanmasına İlişkin yönetmeliğin, Şüpheli İşlemlere İlişkin esasları düzenleyen 4. Bölümünde « Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığı ile yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu para ve para ile temsil edilebilen değerlerin, yasadışı yollardan elde edildiğine dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir husus bulunması halinde, bunlar tarafından gerekli kimlik tespiti yapıldıktan sonra Başkanlığa bildirimde bulunulması zorunludur. » hükmü yer almaktadır. Ayrıca, Mali Suçları Araştırma Kurulu tarafından yayımlanan şüpheli işlemlerle ilgili tebliğde de « Şüpheli işlemler, işlemin tespit edildiği tarihten itibaren en geç on gün içinde Başkanlığa bildirilir. Ancak gecikmesinde sakınca görülen hallerde şüpheli işlem ve işleme taraf olanlar derhal Başkanlığın yanı sıra yetkili ve görevli Cumhuriyet savcılığına da bildirilir. » denmektedir.

8. madde, kredi kurumları ve mali kurumlar tarafından, işlemi gerçekleştiren kişilere veya üçüncü kişilere, işlemle ilgili kara para aklama incelemesi yapıldığının ifşa edilmesinin önlenmesini öngörmektedir. Kara paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Yasa'nın Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin, 12. maddesinde, Mali Suçları Araştırma Kurulu'na şüpheli işlem bildiriminde bulunan kişi, kurum ve kuruluşların veya bunların işlemi fiilen yapan veya yöneten mensupları, temsilcileri ve vekillerinin işleme taraf olanları herhangi bir şekilde işlemden haberdar etmeleri yasaklanmıştır.

9. madde kredi kurumlarının ve mali kurumların iyi niyetle bildirimde bulunan çalışanlarının ve yöneticilerinin hiçbir cezai veya hukuki sorumluluklarının olmamasının sağlanması gerektiğini belirtmektedir. Bu konuyla ilgili olarak

kara para aklamayla ilgili mevzuatta açık bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak, Türk Ceza Kanunu genel hükümler kısmında yer alan « hukuka uygunluk nedenleri » başlıklı 49. maddede bir kanun emrini yerine getiren kişinin fiili nedeniyle sorumlu tutulamayacağı belirtilmektedir.

10. madde uyarınca, kredi kurumları ve mali kurumlar nezdinde yetkililer tarafından yapılan denetimler sırasında veya başka bir şekilde kara para aklama konusunda belirtiler tespit edilirse durumun kara para aklama ile mücadele konusunda yetkili olan birimlere bildirilmesi sağlanmalıdır. Bu konuda da Türk Ceza Kanunu'nun 235. maddesinde yer alan hükümler tüm memurlara, görevleri sırasında karşılaştıkları yasadışı işlemleri yetkili mercilere bildirme yükümlülüğü getirmiş ve aksi halde dört aydan iki yıla kadar hapisle cezalandırılmalarını öngörmüştür.

11. maddeye göre, kredi kurumları ve mali kuruluşlar tarafından kara para aklamaya karşı yeterli düzeyde iç denetim sistemleri oluşturulmalı, ayrıca eğitim çalışmaları veya diğer yollarla personelin kara para aklamayla ilgili mevzuat hakkında bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Bu yükümlülükler aynı zamanda 40 Tavsiye Kararları arasında da yer almaktadır. Kara para Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Yasanın Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'de 1 Şubat 2000'de yapılan değişikliklerle, yükümlü gruplarına kara para aklama ile mücadele mevzuatı çerçevesinde gerekli iç denetimleri gerçekleştirme zorunluluğu getirmiştir. Aynı değişiklikle, banka, mali kuruluş ve diğer yükümlü gruplarına, çalışanlarını kara para aklama ile mücadele konusunda eğitime zorunluluğu getirilmiştir.

12.madde, sadece kredi kurumları ve mali kurumların değil kara para aklamada kullanılma potansiyeli taşıyan diğer faaliyet alanlarının da bu düzenlemelere tabi olmasının sağlanmasını öngörmektedir. Ülkemizde, 4208 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikle, başta banka ve mali kuruluşlar olmak üzere kara para aklamada kullanılma potansiyeli olan toplam 19 alanda faaliyet gösteren tüm kişi ve kuruluşlar yükümlülüğe tabi tutulmuştur. Kimlik tespit yükümlülüğüne tabi olan alanların sayısı ise 21 dir. Mevzuatımızda yer alan bu düzenlemeler 91/308/EEC Sayılı Avrupa Konseyi Direktifi gereklerinin daha fazlasını içermektedir.

Ayrıca, üye ülkeler tarafından Direktif'in gereklerinin yerine getirilmesi için gerekli önlemlerin alınması, bu düzenlemelere uymayanlara uygulanacak cezai yaptırımların belirlenmesi istenmiştir. 4208 Sayılı Yasa'nın 7.maddesinde kara para aklama suçunu işleyenler için 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve ağır para cezası öngörülmüştür. Kanun'un 12. maddesinde ise şüpheli işlem bildirim, kimlik tespiti ve diğer alanlardaki yükümlülüklerini yerine getirmeyenler için 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve ağır para cezası öngörülmüştür. Başta 4208 Sayılı Yasa olmak üzere ülkemizde kara para aklama konusunda yapılan kapsamlı düzenlemeler, ülkemizin Viyana Sözleşmesinin ve FATF 40 Tavsiye Kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi konusundaki duyarlılığının ve kararlılığının göstergesidir.

b) Türk Mevzuatında Yapılması Gereken Değişiklikler

Başta da belirtildiği gibi, 91/308/EEC Sayılı Avrupa Konseyi Direktifi, Mali Eylem Görev Grubu (FATF) 40 Tavsiye Kararları ve 1988'de imzaya açılan Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Viyana Konvansiyonu) temel alınarak hazırlanmıştır. Ülkemiz de 1991'den beri FATF üyesi olması nedeniyle FATF 40 Tavsiye Kararları'nın gereklerini yerine getirme yükümlülüğü altındadır. İç mevzuatımızın 40 Tavsiye Kararlarına uyumlaştırılması amacıyla bugüne kadar 4208 Sayılı Yasa'nın yanısıra yasaya dayanarak dört adet yönetmeli ve iki adet tebliğ çıkarılmıştır.

FATF 40 Tavsiye Kararları 91/308/EEC Sayılı Direktifte yer alanlardan daha ileri düzeyde düzenlemeler öngörmektedir. Son olarak 1 Şubat 2000'de, Kanun'un Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte yapılan değişikliklerle yükümlülere iç denetim sistemi kurma, uyum görevlisi atama ve personelini eğitime zorunluluğu getirilmesiyle mevzuatımız, 40 Tavsiyenin gereklerini tamamen karşılar hale getirilmiştir. Bu durum Şubat 2000'de Paris'de düzenlenen FATF Genel Kurul Toplantısında Türkiye tarafından sunulan Gelişim Raporu (Progress Report) kabul edilmesiyle teyit edilmiştir.

Sonuç olarak, ülkemizde yürürlükte bulunan kara para aklama ile mücadele mevzuatı, 10 Haziran 1991 tarih ve 91/308/EEC sayılı « Mali Sistemin Kara para Aklama Amacıyla Kullanılmasının Önlenmesine İlişkin Konsey Direktifi » nin gereklerini karşılayacak niteliktedir. Mevzuatımızda bu konuda herhangi bir değişikliğe veya ek düzenlemeye gerek bulunmamaktadır. Ancak, kara para aklamayla mücadele konusunda AB müktesebatında değişiklik olduğu takdirde, ulusal mevzuatımızın da bu değişikliklere paralel olarak değiştirilmesi gerekecektir.

3.25.4 Gümrük Alanında İşbirliği

I- ÖNCELİK TANIMI

a) Mevcut Durum

Mevzuat, AB'ye Üye Ülkelerin Gümrük idareleri arasındaki yoğun işbirliği araçlarını sağlamaktadır. Mevzuat, Gümrük Bilgi Sisteminin (CIS) çerçevesini çizmekte ve bilgi teknolojisi kullanımı ile Gümrük kullanımı amacıyla karşılıklı veri değişimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Temel hedef, Gümrük idaresinin Gümrük kaçakçılığıyla mücadele kapasitesini geliştirmek ve yasadışı uyuşturucu trafiğiyle mücadele etmek olduğundan, ortak Gümrük denetim operasyonları, üçüncü sütun kapsamındaki (adalet ve içişleri) konuların Gümrük boyutunu geliştirmektedir.

Gümrük Bilgi Sistemi (CIS), AB'ye üye ülkelere açık olduğundan, ilgili mevzuat ancak AB üyeliği sonrasında benimsenecektir.

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

b) AB Müktesebatı

244. Bilgi teknolojisinin Gümrük amaçlı kullanımına ilişkin 26 Temmuz 1995 tarihli Sözleşme
245. Bilgi teknolojisinin Gümrük amaçlı kullanımına ilişkin Sözleşme ve 13 Mart 1997 tarihli 515/97 sayılı Konsey Tüzüğü- veri bankalarında tutulacak bilginin sınırlandırılması
246. Adalet Divanı'nın, Bilgi Teknolojisinin Gümrük amaçlı kullanımına ilişkin Sözleşmeyi ön karar prosedürü kapsamında yorumlamasına dair 29 Kasım 1996 tarihli Protokol
247. Gümrük idareleri arasında Karşılıklı Yardım ve İşbirliğine ilişkin 18 Aralık 1997 tarihli Sözleşme
248. Gümrük makamlarıyla iş çevreleri arasında uyuşturucu trafiğiyle mücadele konusunda yapılan işbirliğine ilişkin 29 Kasım 1996 tarihli Ortak Eylem
249. Gümrük kaçakçılığıyla iç piyasada mücadele etmek için stratejik Birlik planının hazırlanmasına katkıda bulunmaya ilişkin sonuçlar (30 Kasım-1 Aralık 1994)
250. Gelecekteki ortak Gümrük denetim operasyonlarıyla ilgili gözden geçirilmiş düzenlemelere dair 29 Kasım 1996 tarihli Karar
251. Ortak Gümrük denetim işlemleriyle ilgili bir el kitabı hazırlanmasına dair 9 Haziran 1997 tarihli tavsiye kararı
252. 22 Aralık 1998'de kabul edilen teknik gereklerle ilgili üçüncü Sütuna ait Gümrük Bilgi Sistemi
253. Bilgi teknolojisinin Gümrük amaçlı kullanımına ilişkin Sözleşmenin taraf bazı AB Üyesi Ülkeler arasında geçici olarak uygulanmasına dair 26 Temmuz 1995 tarihli Anlaşma

c) Sorumlu Kuruluş

Gümrük boyutu olan üçüncü sütuna ait konuların uygulanmasından Gümrük İdaresi sorumludur.

d) Nihai Hedef

Yukarıdaki "Topluluk müktesebatının" uygulanması Gümrük İdaresi'nin sorumluluğu altında olduğunda, nihai hedefler:

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı

(T A S L A K)

- üçüncü sütuna ait konuların uygulanması için gerekli gelecekteki ortak Gümrük denetim işlemlerin yapılmasını mümkün kılan gerekli yasal çerçevenin tamamlanması
- bilgi teknolojisinin Gümrük amaçlı geniş çaplı kullanımının yasal dayanağını ve altyapısını sağlanması
- Türk Gümrük idaresinin Gümrük kaçakçılığıyla ve yasadışı uyuşturucu trafiğiyle mücadele kapasitesinin geliştirilmesi

II. UYGULAMA YÖNTEMİ

a) Türk Mevzuatının Mevcut Durumu

İlgili mevzuat, AB üyeliği sonrası kabul edilecektir.

3.26. Gümrük Birliği

I- ÖNCELİK TANIMI

a) Mevcut Durum

1/95 sayılı OKK çerçevesinde, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünlerini konu alan bir gümrük birliği kurulmuş bulunmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye, özellikle gümrükler ve dış ticaret mevzuatı alanlarında önemli bir yasama faaliyeti gerçekleştirmiş ve gümrük birliğinin sorunsuz bir şekilde işlenmesini teminen AB'nin ilgili müktesebatına büyük ölçüde uyum sağlamış bulunmaktadır.

AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı Kararı'nın 28. Maddesi'ndeki hükümler dikkate alınarak, AT Gümrük Kanunu'nun temel esasları, (1.1.1996 tarihinde yürürlüğe giren) 30 Haziran 1995 tarihli ve 564 Sayılı KHK'nin kabulüyle Türk Gümrük Mevzuatına dahil edilmiştir.

Türkiye, 1/95 sayılı AT-Türkiye Ortaklık Konseyi Kararı'nın 13. Maddesi'nde öngörüldüğü üzere, 31.12.1995 tarihinde AT'nin Ortak Gümrük Tarifesi'ni benimsemiştir. Ortak Gümrük Tarifesinde yapılan yıllık değişiklikler, her yıl bir Bakanlar Kurulu Kararıyla Türk İthalat rejimine aktarılmaktadır. 95/7591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın kabul edilmesiyle, Türk Tarife sistemindeki kodlama, eşya tanımı, fasıl, pozisyon ve alt-pozisyon açıklamaları (vergilendirmeye ilgili olanlar hariç) AT'nin kombine nomenklatürüyle uyumlu hale getirilmiştir.

1/95 sayılı Kararın uygulanmasına ilişkin hükümler, 1/96 sayılı ve 20 Mayıs 1996 tarihli Gümrük İşbirliği Komitesi Kararı'nda belirlenmiştir. 1/96 sayılı Karar'la ortaya konulan, gümrük rejimlerine ilişkin hükümler, 1 Temmuz 1996 tarihinde yürürlüğe giren 96/8569 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ulusal